
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לבריאאות הציבור - 96314

תאריך עדכון אחרון 27-02-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2.5

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רפואה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר תם אקסלרוד

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Tom.axelrod@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רוב שעות היממה בדוא"ל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס נחשפים המשתתפים באופן מובנה למגוון מימדים ואתגרים של העוסקים במקצועות הבריאות ובקביעת מדיניות בריאות. מוצגת עמדה כי חלה אחריות וחובה על רופאים לקבל החלטות ולנהוג תוך התחשבות בהשלכות האתיות, החוקיות, הציבוריות והכלכליות של העשייה הרפואית. שני נושאים עליהם ניתן דגש הם: 1. האתגרים והחשיבות בקיום אורח חיים בריא; 2. פערי בריאות ושירותי בריאות בין קבוצות אוכלוסייה.

בתחילת הקורס מוצגים עקרונות אתיים בסיסיים, מאפייני כלכלת בריאות וסוגי מתחים המלווים החלטות מדיניות בריאות וכן מוצגים עדויות היסטוריות לגבי התנהגות רופאים בזמן מלחמת העולם השנייה והשוואה על מנת להדגים את השלכות התנהגות הפרט המקצוען על העשייה הקבוצתית במצבי קיצון (בהקשר של יום השואה).

העיקרון המנחה בהוראת הקורס הוא הטלת משימות על קבוצות תלמידים אשר לומדות נחשפות לעומק לנושאים ומביאים בפני הכיתה תמצית ונקודת מבט לפי התרשמותם.

מטרות הקורס:

בעידן המודרני יש התעוררות חברתית ומקצועית לכך שהעשייה הרפואית אינה נעשית בחלל ריק. בקורס מוצגים למשתתפים עקרונות אתיים, כלכליים ומדיניים ונחשפים לאופן שבו עקרונות אלו מתנגשים וחופפים במגוון החלטות ותהליכי קבלת החלטות. דרך החשיפה לתכנים בקורס, המשתתפים מקבלים כלים לקראת עשייה מקצועית בשלה, מושכלת, תוך הבנת מרכזיותם וייחודם בחברה כסוכנים הנדרשים לקדם את, ולאזן בין, צרכי המטופלים וצרכי האוכלוסייה. על מנת לקדם רפואה מקצועית ורופאים מקצוענים יש לאפשר לעוסק המטפל לאזן ולפייס בין מגוון השיקולים ונקודות המבט המלוות את העשייה הרפואית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לדעת את העקרונות האתיים הנדרשים לכוון את העשייה רפואית.
2. להבין את כשלי השוק עיקריים המאפיינים את כלכלת הבריאות.
3. לזהות מקרים בהם צרכי האוכלוסייה כקבוצה מתנגשים עם צרכים רפואיים של מטופלים פרטניים.
4. לזהות מקרים בהם הצוות הרפואי נדרש בהחלטותיו המלצותיו להיות המכריע בין מגוון מתחים אתיים, כלכליים וחברתיים.
5. לזהות כיצד העשייה בסיטואציה הקלינית האינטימית משפיעה על החברה כולה וכיצד מגמות חברתיות משפיעות על שיקול הדעת בסיטואציה הקלינית.
6. להבין אילו כוחות חברתיים מאפשרים פערי בריאות ושירותי בריאות בין קבוצות אוכלוסייה.
7. לדון באתגרים לקיום אורח חיים בריא לאחר צבירת ניסיון בייעוץ פרטני למטרה זו.

-
- שיטת ההוראה בקורס: 1. הרצאות מפי בכירים במערכת הבריאות.
2. רוב תכני הקורס מועברים דרך דיונים תחרותיים בין קבוצות, תוך הבאת מרצי חוץ להעשרת הדיון. הדיונים כוללים תכני מדיניות בריאות וכן דילמות קליניות המובאות על ידי רופאים קלינאיים אליהם מופנות קבוצות תלמידים.
3. במהלך הקורס נדרשים התלמידים להשתתף באופן פעיל במשימות על מנת להביא ניסיון אישי מצטבר ובחינה קבוצתית:
- המשימה המרכזית מתקיים במסגרת תכנית שלבי"ם - של קידום בריאות דרך ייעוץ לאורך חיים בריא לאוכלוסיות מיוחדות בירושלים; של פערים בזמינות שירותי בריאות למטופלים שונים ובין ספקי שירות. אם כן, רוב הלימוד בקורס הוא לימוד עצמי עם הכוונה והדרכה, וכן מפגש עם תכנים שמעלים משתתפים אחרים בקורס וצורך בהבעת עמדה אישית לגבי מגוון דילמות מקצועיות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. קידום בריאות ואחריות חברתית
2. פערים ואי שוויון בבריאות
3. אחריות הרופא לבריאות הציבור
4. ראיון מוטיבציוני
5. אוריינות בריאות
6. אתגרים במערכת הבריאות בישראל מההיבט הכלכלי
7. קידום בריאות בקהילה
8. השואה כפרויקט (מעוות) בבריאות הציבור
9. סל שירותי הבריאות, CPQ, QALY
10. תמחור ותשלום עבור שירותי בריאות ונוסחת הקפיטציה
11. הצגות תוצאי משימות התלמידים במגוון אוכלוסיות: למשל מרפאות פליטים, בריאות הנפש, קשישים, רפואת להט"ב, מחוסרי דיור.

חומר חובה לקריאה:

אין קריאה חובה

חומר לקריאה נוספת:

Health Systems Science, 1st edition, Susan E. Skochelak, 2017

Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes, 3rd Edition,
Michael F. Drummond

אי-שוויון בבריאות וההתמודדות עמו 2019 - משרד הבריאות

מרכיבי הציון הסופי:

מידע נוסף / הערות:

